

Kondíciók

A helyi önkormányzatok támogatását a központi költségvetési kapcsolatokból származó források – az állami hozzájárulások és támogatások, valamint a helyben maradó személyi jövedelemadó – együttesen határozzák meg.

A helyi önkormányzatok – beleértve a települési és területi nemzetiségi önkormányzatokat, valamint a többcélú kistérségi társulásokat is – 2012-ben hitelforrások nélkül több mint 3 200 milliárd forinttal gazdálkodhatnak. Ehhez a központi költségvetés – állami támogatás és helyben maradó személyi jövedelemadó révén – mintegy 1 140,6 milliárd forintot biztosít, amely a 2011. évi korrigált bázis irányszám 100,7%-a.

A benyújtott törvényjavaslatban szereplő 1 140,6 milliárd forint önálló soron tartalmazza a megyei önkormányzatok állami támogatását és az eddigi szabályok alapján kalkulált potenciális illetékbevételét is, amelynek nagy része a költségvetési törvényjavaslat parlamenti vitája során – várhatóan – átcsoportosításra kerül a költségvetés megfelelő központi fejezeteibe, tekintettel arra, hogy a megyei intézmények állami fenntartásba kerülnek 2012. január 1-jétől. Így az egyes ágazatokról szóló elemzések megyei önkormányzatok nélküli feladatellátást vesznek figyelembe.

A 2012. évi változásokat az alábbi táblázat mutatja be.

(Az összehasonlító szerkezet érdekében a 2011. évi irányszámot korrigálni kell a – lentebb részletesen kifejtett – feladatváltozások miatti, fejezetek közötti átcsoportosítás hatásával, továbbá az egyházi és más nem állami fenntartóknak átadott, korábban önkormányzati fenntartású intézményekhez kapcsolódó központi támogatások NEFMI fejezetbe történő átcsoportosítása miatt.

További korrekciót igényel a 2011. évi hatások átvezetése, így például a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, a rendszeres szociális segély és egyéb ellátások 2011. évi létszámbővülése miatti többlettámogatás, a helyi szervezési intézkedések támogatásának többletigénye, valamint a belterületi belvízrendezési célokra nyújtott támogatás feladattal együtt való megszűnése, stb.)

A helyi önkormányzatok 2012. évi támogatása (központi költségvetési támogatások, és helyben maradó SZJA együtt)

millió forint

Megnevezés	Központi költségvetési kapcsolatokból származó források
2011. évi irányszám	1 148 657,1
<i>Fejezetek közötti átcsoportosítás:</i>	
Új típusú lakásfenntartási támogatás többlete	26 500,0
A helyi önkormányzati hivatásos tűzoltóságok állami fenntartásba adása miatti átcsoportosítás	-35 133,5
Az utcai szociális munka pályázati rendszerű támogatásának átcsoportosítása	-59,1
Bp-i 4-es metró beruházás I. szakasza támogatásának átcsoportosítása a XIX. Uniós fejlesztések fejezetbe	-27 680,0

Karcagi Szentannai Sámuel Gimnázium, Szakközépiskola és Kollégium VM felügyelet alá kerül	-150,2
Az egyházi és nem állami fenntartóknak átadott közoktatási és szociális intézmények miatti átcsoportosítás	-5 918,6
2011. évi évközi hatások átvezetése:	
A foglalkoztatást helyettesítő támogatás (FHT) 2011. évi létszámbővülése miatti többlettámogatás	15 800,0
A rendszeres szociális segély és egyéb ellátások 2011. évi létszámnövekménye miatti többlettámogatás	7 800,0
Belterületi belvízrendezési célokra nyújtott támogatás megszüntetése	-2 750,0
Helyi szervezési intézkedések többlettámogatása	2 500,0
A tartózkodási idő alapján beszedett idegenforgalmi adóhoz nyújtott központi támogatás többlettigénye a 2012. évre várható idegenforgalmi adó alapján	1 700,0
2011-ről áthúzódó 1 havi bérkompenzáció	1 400,0
2012. évi bázis irányszám	1 132 665,7
Önkormányzatok és társulásaik európai uniós fejlesztési pályázatai saját forrás kiegészítésének támogatása	2 050,0
A kibővült közfoglalkoztatáshoz szükséges önkormányzati saját erő többlete	500,0
Az FHT 2012. évi (álláskeresési járadékból és segélyből kiesők) létszámbővülése miatti többlettámogatás	25 300,0
A rendszeres szociális segély és egyéb ellátások 2012. évi létszámnövekménye miatti többlettámogatás	3 340,0
A segélyek maximalizálása következtében csökkenő rendszeres szociális segélyek miatt támogatásmérséklés	-1 900,0
Önkormányzati szervezetfejlesztés miatti megtakarítás a Széll Kálmán Terv (SZKT) alapján	-15 000,0
Az SZKT-ben előírt megtakarítás:	
<i>Pedagógus továbbképzés központi költségvetési támogatásának mérséklése</i>	<i>-700,0</i>
<i>Szociális intézményekben dolgozók továbbképzési támogatásának megszüntetése</i>	<i>-300,0</i>
<i>Emelt színvonalú bentlakásos ellátás költségvetési támogatásának mérséklése</i>	<i>-240,0</i>
<i>Az önhibájukon kívül hátrányos helyzetben lévő önkormányzatok támogatásának mérséklése</i>	<i>-8 000,0</i>
<i>Önkormányzati fejezeti tartalék</i>	<i>-4 297,2</i>
<i>A helyi önkormányzatok fejlesztési célú kiegészítő támogatása</i>	<i>-1 462,8</i>
További megtakarítások:	
Egyes önkormányzati méltányossági segélyek megszüntetése (a helyi lakásfenntartási támogatás), illetve támogatásának csökkentése (helyi ápolási díj, rendkívüli gyermekvédelmi támogatás)	-10 000,0
Az FHT összegének mérséklése az öregségi nyugdíjminimum 80%-ára	-18 400,0
A megyei önkormányzatokat megillető illetékbevételek központi költségvetési bevétellé válása miatt	22 000,0
2012. évi irányszám	1 140 555,7

A 2012. évi központi költségvetési kapcsolatok alakulását az alábbi táblázat mutatja be.

**A központi költségvetési kapcsolatokból származó források
főbb csoportonkénti alakulása**

millió forint

Megnevezés	2011. évi irányszám	2012. évi bázis	2012. évi irányszám	Változás 2012/2012 bázis	
				összegben	%-ban
Állami támogatások és hozzájárulások	1 022 230,9	1 006 239,5	1 027 438,3	21 198,8	102,1%
Normatív állami támogatások és hozzájárulások	750 294,7	760 833,3	794 055,1	33 221,8	104,4%
ebből: - átengedett SZJA	405 542,4	0,0	0,0		
- állami támogatás	344 752,3	760 833,3	794 055,1		
Települési önkormányzatok jövedelemkülönbség méréséklése	93 839,4	93 839,4	93 839,4	0,0	100,0%
Megyei önkormányzatok támogatása	6 322,9	6 322,9	6 305,6	-17,3	99,7%
Központi működési támogatások	106 631,1	110 531,1	97 938,2	-12 592,9	88,6%
Fejlesztési támogatások	65 142,8	34 712,8	35 300,0	587,2	101,7%
Helyben maradó SZJA (8%)	126 426,2	126 426,2	113 117,4	-13 308,8	89,5%
Állami támogatások és helyben maradó SZJA együtt	1 148 657,1	1 132 665,7	1 140 555,7	7 890,0	100,7%

A helyi önkormányzatok központi *költségvetési kapcsolatokból származó bevételei* együttesen a 2012. évi bázis előirányzathoz viszonyítva 0,7%-kal (mintegy 7,9 milliárd forinttal) növekednek. Ezen belül a *helyben maradó személyi jövedelemadó* 2012-re 10,5%-kal (13,3 milliárd forinttal) csökken. Mivel az önkormányzatokat mindig a két évvel korábbi – 2012-ben a 2010. évi – településekre bevallott SZJA illeti meg, a válság hatása erősen jelentkezik e bevételekben.

A tervezési és a beszámolási folyamatok egyszerűsítése érdekében 2012-től – az állami támogatások egyidejű és azonos összegű megemlése mellett – a helyi önkormányzatok átengedett személyi jövedelemadó részesedése javarészt megszűnik, a helyben maradó személyi jövedelemadóból a 8%-os részesedés ugyanakkor változatlan formában és mértékben fennmarad. Tekintettel arra, hogy a megszűnő személyi jövedelemadó részesedést kiváltó támogatás a 2011. évvel azonos célokat szolgál, e változás nem érinti tartalmilag és összecszerűségében az egyes önkormányzatok forrásait.

A lakhelyen maradó SZJA összegének csökkenését a települési önkormányzatok üzemeltetési, igazgatási, sport- és kulturális feladatai támogatásának növekedése kompenzálja az „Egyéb ágazati feladatok” résznél kifejtettek szerint.

A települési önkormányzatok jövedelemkülönbség mérséklési támogatása

A helyben maradó személyi jövedelemadó és a helyi iparüzési adóbevétel miatt a települési önkormányzatok közötti jövedelem-differenciálódás tompítására 2012-ben – a normatívan elosztott személyi jövedelemadóból – 93,8 milliárd forint szolgál.

A jövedelemkülönbség mérséklés 2011-ben átalakult rendszere a 2012. évben változatlan marad. A számítás alapja mindig a két évvel korábbi bevallásokban szereplő adóalapból számított, fix iparüzési adóerőképeség. Ugyanúgy, ahogyan a másik tényező, a helyben maradó személyi jövedelemadó is mindig a két évvel korábban bevallott, és településre kimutatott összeggel szerepel a számításban. Így az önkormányzat egész évben előre meghatározott jövedelemkülönbség mérséklési támogatási összeggel tud kalkulálni.

Ennek megfelelően a 2012. évi jövedelemkülönbség mérséklés alapja a helyi önkormányzatok által a 2011. évi féléves beszámolóban – a 2010. évi iparüzési adóbevallások adóalapja alapján – közölt, 2011. június 30-ai iparüzési adóerőképeség.

2012. évtől teljesen megszűnik a jövedelemkülönbség mérséklés rendszerében az évközi lemondás és pótigénylés, valamint az adóerőképeséggel való év végi elszámolás. Csupán a normatívák jövedelemkülönbség mérséklésre gyakorolt hatásával kell számot adni, ami a korábbi évek gyakorlatának megfelelően kamatmentes.

A 2012. évi költségvetési törvény arra is kitér, hogy a települési önkormányzatok a 2012. évi féléves beszámoló keretében adatot szolgáltatnak a 2012. június 30-ai adóerőképeségükről.

3., 6., 7. címek

A helyi önkormányzatok működési célú hozzájárulásai és támogatásai

A főbb ágazatok szabályozási sajátosságai

Közoktatás

Az önkormányzati *közoktatási feladatokhoz* kapcsolódó hozzájárulások és támogatások összege 367,6 milliárd forint, amely a 2011. évi előirányzathoz (404,2 milliárd forinthez) képest 36,6 milliárd forinttal, a 2012. évi bázis előirányzathoz képest (399,8 milliárd forint) pedig 32,2 milliárd forinttal kevesebb. A többcélú kistérségi társulások közoktatási feladataihoz 18,9 milliárd forint költségvetési támogatás kapcsolódik.

A csökkenés alapvetően a központi költségvetésen belüli átcsoportosításból adódik a megyei intézmények állami fenntartásba kerülésével összefüggésben. (Ez 32,2 milliárd forintot tesz ki.)

Ezen túlmenően az önkormányzati intézményátadások kapcsán 4,5 milliárd forint csoportosult át: ebből a Nemzeti Erőforrás Minisztérium fejezetbe a jelentősen megnövekedett intézményátadások kapcsán 4,3 milliárd forint, a Vidékfejlesztési Minisztériumhoz pedig (egy intézmény irányításának átkerülése miatt) 150 millió forint támogatás került. A többcélú kistérségi társulások feladatai közötti átcsoportosítással ugyan 1,1 milliárd forinttal nő a

közoktatási célú támogatások összege, azonban – a jelentősen megnövekvő igénybevevői kör miatt – ezzel sem voltak tarthatóak a 2011/2012. tanévtől megnövelt fajlagos összegek.

A közoktatási célú hozzájárulások tanévi rendszerű szabályozása megszűnik. A kormányzati célkitűzésekkel összhangban 2013-tól – várhatóan – feladat-finanszírozási rendszer kerül bevezetésre, amely a normatívák évek közötti, áthúzódó hatályának további fenntartását nem indokolja.

Normatív hozzájárulás helyett kötött normatív támogatás kapcsolódik jövőre az intézményi étkeztetéshez, az ingyenes tanulói tankönyv-ellátáshoz, továbbá a szakmai, informatikai beszerzésekhez, a tanügy-igazgatási szoftverek működtetéséhez.

Egyéb tekintetben a hozzájárulások fajlagos összegei és igénylési feltételei általában nem változnak.

A központosított előirányzatok között két átcsoportosításra került sor:

- az Arany János Programokhoz kapcsolódó, a 2011/2012. tanévtől központosított előirányzatként funkcionáló támogatás előirányzata kiegészül a 2010/2011. tanévben még normatív kiegészítő hozzájárulásként biztosított 1,5 milliárd forinttal,
- az esélyegyenlőséget szolgáló támogatásokból (a programokból és az integrációs rendszerben résztvevő intézményekben dolgozó pedagógusok anyagi támogatásból) együttesen 293 millió forint a TÁMOP, illetve a Norvég Alap támogatásával a Biztos Kezdet projekt keretében létrehozott Gyerekházak fenntartására csoportosult át.

A közoktatási célú támogatásokat a Széll Kálmán Tervhez kapcsolódóan 700 millió forint megtakarítási követelmény terheli. Ezzel az összeggel a pedagógus továbbképzés kötött normatív támogatási előirányzata csökken.

A nyári szünetben a humánszolgáltatók irányába történt önkormányzati intézményátadásokkal (zömmel az egyházi fenntartóknak) közel 18 ezer gyermek, tanuló nevelése oktatása került ki az önkormányzati feladatrendszerből. Ehhez kapcsolódóan döntően az általános iskolások létszáma csökkent, mintegy 10,2 ezer fővel, ezt követik nagyságrendben a középiskolások ahol 4,1 ezer fő az „elvándorlás”, az óvodásoknál pedig 2,5 ezer gyereket érint a fenntartó-váltás. A művészetoktatás, kollégiumi ellátás, szakképzés terén előbbiektől kisebb arányú fenntartóváltás történt. Megjegyzendő, hogy a 18 ezer főből 700 gyerek, tanuló sajátos nevelési igényű.

A megyei intézmények állami fenntartásba vétele 211 közoktatási intézményt érint, zömében középiskolákat, szakképző intézményeket (összesen 82 ezer tanulóval), kollégiumokat (közel 12 ezer tanulóval). Itt azt kell kiemelni, hogy a megyei önkormányzatok – többnyire többcélú intézményekként – több alapfokú oktatást biztosító intézmény fenntartói is voltak eddig. Ebben a körben a megyei szerepvállalást a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók speciális ellátásának térségi szintű szervezése is indokolhatta. (Mintegy 17 ezer fő sajátos ellátásáról gondoskodtak, ebből 4600 fő az óvodai és általános iskolai létszám.)

Szociális és gyermekvédelmi ellátás

A szociális és gyermekjóléti feladatok ellátásához a települési önkormányzatok 2012-ben összesen 269,3 milliárd forint költségvetési hozzájárulással és támogatással számolhatnak,

amely közel azonos a 2012. évi – megyei önkormányzatok támogatása nélkül számított – bázissal (ami a megyei önkormányzatok 30,4 milliárd forint támogatásával csökkentve 269,8 milliárd forint). Ezen belül a többcélú kistérségi társulások szociális és gyermekvédelmi feladataihoz 7,3 milliárd forint költségvetési támogatás kapcsolódik. Az egyes területek főbb jellemzői az alábbiakban összegezhetők.

Közfoglalkoztatás, segélyezés

2011-ben a korábbi „köz célú munka – közhasznú foglalkoztatás – közmunka” hármását felváltotta az egységes rendszerű Nemzeti Közfoglalkoztatási Program, amelyben az önkormányzatok (és intézményeik), mint pályázók jelentek meg, és a korábbiakkal megegyező arányú bértámogatás mellett dologi kiadásaihoz is támogatást kaphattak.

2012-ben a Kormány még erőteljesebben ösztönzi a foglalkoztatást: az alapvető gazdaságpolitikai célkitűzés – vagyis az euróválság-zónától való elrugaszkodás – teljesüléséhez legalább 200 ezer embernek munkát kíván a kormányzat biztosítani a Start-munka program keretében. E célkitűzés megvalósításában az önkormányzatoknak is jelentős szerepe lesz: az egyik legnagyobb foglalkoztatóként – a Start-munka program célkitűzéseinek megfelelően – számos önkormányzati feladat megvalósításába be kell vonniuk a munkaképes személyeket.

A program keretében megvalósuló foglalkoztatás mellett az aktív korú, de munkával nem rendelkezők foglalkoztatást helyettesítő támogatást (FHT) kapnak. Az ellátásra való jogosultság megállapítása és a járandóság folyósítása továbbra is az önkormányzatok feladata lesz, azonban fontos változások lépnek életbe: a pénzügyi szabályozásban határozottabban megjelenik a foglalkoztatási szándék, megszűnik a szociális ellátórendszerben kapható jövedelempótló támogatások munkavállalással szembeni ellenőrző hatása.

E célt szolgálja az FHT összegének mérséklése, valamint a rendszeres szociális segély összegének maximálása is. Ez utóbbi azt jelenti, hogy:

- ha egy családban csak rendszeres szociális segélyre jogosult személy él, ennek összege nem lehet magasabb, mint a nettó közfoglalkoztatási bér 90%-a,
- ha a családban FHT-ra és rendszeres szociális segélyre jogosult személy is él, akkor e két ellátás együttes összege nem lehet magasabb a nettó közfoglalkoztatási bér 90%-ánál.

Az FHT-hoz, a rendszeres szociális segélyhez és az egyéb önkormányzati ellátásokhoz szükséges hozzájárulásokat a korábbiakhoz hasonlóan, „kétcsatornásan” biztosítja a költségvetés:

- az ún. pénzbeli szociális juttatások előirányzata – a települések szociális kiadásai arányában elosztva – az egyes normatív segélyek kifizetésének „önrészehez”, a közfoglalkoztatás keretében biztosítandó saját erőhöz, valamint az önkormányzatok saját hatáskörű segélyezéséhez járul hozzá,
- az egyes jövedelempótló támogatások kiegészítése előirányzat a ténylegesen kifizetett „normatív” segélyek után a költségvetésből visszaigényelhető meghatározott támogatáshányadot biztosítja.

E két forrás együttes összege 2012-ben 198,1 milliárd forint, amely 48,9 milliárd forintra haladja meg a 2011. évi előirányzatot. A jövő évet jellemző fontosabb változások:

- az álláskeresési támogatások átalakításával összhangban a költségvetés biztosítja az egyes pénzügyi ellátásokra jogosultak létszámnövekedéséhez szükséges forrásokat (az FHT fentiekben jelzett mérséklésének, valamint a segélyek maximálásának hatását is figyelembe véve ez összesen 32,4 milliárd forintos növekedést jelent),
- 2011 szeptemberétől a korábbi gázár- és távhőtámogatás beépült az önkormányzati lakásfenntartási támogatásba. Az új, kedvezőbb feltételek mentén jelentősen megemelkedik az e támogatásban részesülők száma. Az ezáltal megnövekedő önkormányzati kiadásokhoz a jövő évi költségvetés 26,5 milliárd forintot biztosít,
- a fentiekkel összhangban jövőre megszűnik az önkormányzati döntés alapján járó, ún. helyi lakásfenntartási támogatás (hiszen ezen ellátás normatív típusa a rászorulókat szinte teljes körűen érdemi segítséget tud nyújtani),
- elvárásként jelenik meg az önkormányzatokkal szemben, hogy a saját hatáskörben, méltányossági alapon nyújtott ellátásoknál nagyobb körültekintéssel járjanak el. Ennek megfelelően – a helyi lakásfenntartási támogatás megszűnésével is számolva – összesen 10,0 milliárd forintra mérséklődik az ilyen, helyi hatáskörben megállapított segélyezéshez biztosított hozzájárulás összege,
- a fenti célt szolgálja az is, hogy az ún. „pénzügyi szociális juttatások” előirányzat a jelenleginél célzottabban kerül elosztásra: 2012-ben valamennyi településen biztosítja majd a normatív segélyekhez nyújtandó önrészt, de hatékonyabban fogja segíteni a valós gondokkal (magasabb segélyezett létszámmal, ezáltal több kiadással) sújtott önkormányzatokat.

Szociális és gyermekvédelmi szolgáltatások

A helyi önkormányzatok szociális és gyermekvédelmi szolgáltatási feladataihoz 2012. évben összesen 61,2 milliárd forint normatív hozzájárulás és támogatás kapcsolódik. A szociális alapszolgáltatásokhoz és a gyermekek napközbeni ellátásához kapcsolódó normatív hozzájárulások előirányzata 39,1 milliárd forint, az intézményi szakellátásokra és a fővárosi gyermekvédelmi szakszolgálat működtetésére 22,1 milliárd forint jut.

A legfontosabb változás, hogy – amint arról már korábban is szó esett – az állam január 1-jétől átveszi a megyei intézmények fenntartását. A szociális, gyermekvédelmi ágazatban ez különösen a szakellátások terén eredményez jelentős átrendeződést: az ezen intézményekben ellátottak közel 60%-áról (ezen belül a gyermekvédelmi intézmények ellátottainak több mint 80%-áról) 2012-től az állam gondoskodik. Ennek megfelelően e szolgáltatások, intézmények működtetésének támogatása – 30,4 milliárd forint – átcsoportosításra kerül a költségvetés megfelelő központi fejezetébe.

Fontos még megemlíteni, hogy az önkormányzatok 2011-ben jelentős számban adtak át intézményt humánszolgáltatóknak (zömében egyházi fenntartóknak), amely összességében 1,6 milliárd forint forrás-átcsoportosítást jelent.

Az **alapszolgáltatások** körében jelentősebb változás nem történik, a költségvetési törvény a 2011. évi szabályokhoz hasonló módon, alapvetően változatlan igénylési feltételek mellett biztosítja a hozzájárulásokat az egyes alapellátásokhoz.

Fontos ugyanakkor kiemelni, hogy az önkormányzati ellátások átalakításának egyik lépéseként 2012. január 1-jétől már nem lesz kötelező feladat az utcai szociális munka. Ennek megfelelően jövő évtől a hozzá kapcsolódó normatív finanszírozás megszűnik, az eddigi önkormányzati források (59,1 millió forint) átkerülnek a szaktárca fejezetébe. A NEFMI a jövőben pályázat útján nyújt támogatást a befogadott szolgálatok működéséhez, ezáltal megvalósulhat a területi kiegészítés, a szolgáltatások színvonalának javulása.

Emellett fontos változás, hogy – a közoktatási ágazatnál részletezetteknek megfelelően – a bölcsődében és a fogyatékosok nappali intézményeiben elhelyezett gyermekek étkeztetéséhez kapcsolódó normatívák jövőre a kötött támogatások között szerepelnek, azaz szigorúan csak e célra lehet a forrásokat felhasználni.

A **szakellátások** finanszírozási szerkezete csak néhány jogcímnél változik, alapvetően azonban jövőre is – az ápolási-gondozási szükséglet mértékétől függően – különböző mértékű fajlagos összegekkel ismeri el a költségvetés az eltérő szakmai tartalmú szolgáltatásokat.

Két változás ugyanakkor kiemelendő:

- módosul a lakóotthonok finanszírozása: a Kormány kiemelt célja a fogyatékkal élők lakóotthoni formában nyújtott gondozásának és fejlesztésének megerősítése, valamint a finanszírozás racionalizálása. E cél elérése érdekében az ápoló, gondozó célú lakóotthonok – ahol magasabb szakember létszám szükséges – támogatása növekszik (a rehabilitációs célú lakóotthonok támogatásának egyidejű mérséklése mellett),
- 2012-ben összesen 240,0 millió forinttal csökken azon bentlakásos intézmények támogatása, amelyek a kötelező feltételeket meghaladó színvonalú gondozást nyújtanak. Az ország jelenlegi teherbíró képessége ugyanis nem teszi lehetővé, hogy a költségvetés az eddigi mértékben vállalja át az ilyen, átlagot meghaladó ellátások finanszírozását a bentlakó ellátottaktól.

A szolgáltatások és az intézményi ellátás kapcsán fontos még jelezni, hogy jövő évben a költségvetés már csak a szakvizsgát és a kifutó továbbképzéseket támogatja, új továbbképzések megkezdésére a normatív támogatást már nem lehet elszámolni (ez az előirányzat 300,0 millió forintos csökkenését jelenti). A szükséges képzések finanszírozásához – a NEFMI koordinálásával – EU-s források lesznek elérhetők.

Nyári gyermekétkeztetés

A gyermekszegénység elleni program keretében 2012. évben is 2,4 milliárd forint központosított előirányzat biztosítja a rászoruló gyermekek nyári étkeztetésének megszervezését. Ez a keretösszeg 2 hónapra teszi lehetővé az ellátást. Az előirányzataból támogatásra azok a települési önkormányzatok jogosultak, akik vállalják, hogy a nyári időszakban a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek számára étkeztetést biztosítanak.

Biztos Kezdet Gyermekházak támogatása

Új, 293 millió forintos előirányzatként jelenik meg a központosított előirányzatok között a TÁMOP, illetve a Norvég Alap támogatásával a Biztos Kezdet projekt keretében létrehozott Gyermekházak fenntartásának támogatása. A forrást 2012-ben azok a települési önkormányzatok igényelhetik, amelyek a fenti uniós forrásokból Biztos Kezdet

Gyermekházat hoztak létre, és a projektek TÁMOP-ból, illetve Norvég Alapból történt finanszírozása lejár.

Egyéb ágazati feladatok

A *színházak* támogatási rendszerét 2012-ben is az előadó-művészeti szervezetek támogatásáról és sajátos foglalkoztatási szabályairól szóló 2008. évi XCIX törvény határozza meg. A települési önkormányzatokat az általuk fenntartott illetve támogatott előadó-művészeti szervezetek támogatására egységes rendszerben összesen 10,6 milliárd forint illeti meg. Ez 10,4%-kal kevesebb, mint az előző évben. Oka, hogy az állam 2012. január 1-jétől átveszi a megyei intézmények fenntartását. Így az érintett színházak működtetésének támogatása – 1,2 milliárd forint – átcsoportosításra kerül a költségvetés megfelelő központi fejezetébe a parlamenti vita során. A változás 6 megye (Békés, Heves, Szabolcs-Szatmár-Bereg, Tolna, Vas, Veszprém) által fenntartott színházakat, bábszínházakat érinti.

A települési önkormányzatok támogatásában maradó előadó-művészeti szervezetek a szaktörvényben meghatározott feltételek szerint kerültek kategóriákba sorolásra. Az előadások, a bemutatók és a fizető nézők száma határozza meg az állami támogatás összegét. A javaslat az érintett bizottságok (Színházművészeti Bizottság, Zeneművészeti Bizottság és Táncművészeti bizottság) döntése alapján tartalmazza az egyes kategóriákhoz tartozó támogatást.

A *könyvtári és közművelődési érdekeltség-növelő támogatás, muzeális intézmények szakmai támogatása* központosított előirányzat alapján a települési önkormányzatok – csak úgy, mint eddig – a könyvtárak állománygyarapításához és a közművelődési infrastruktúra technikai, műszaki fejlesztéséhez, valamint a muzeális intézmények szakmai fejlesztéséhez juthatnak pályázati úton támogatáshoz. A 2012. évi előirányzat 190 millió forinttal – a megyei önkormányzatok által fenntartott intézményekre eső támogatási résszel - kevesebb, mint 2011-ben. Így a települések számára 520 millió forint áll rendelkezésre fejlesztési céljaik megvalósításához.

Az *„ART” mozihálózat digitális fejlesztésének (digitalizációjának) támogatására* az előző évvel megegyezően 100,0 millió forint áll rendelkezésre. A hozzájárulásban azon „art” mozi fenntartó, vagy támogató helyi önkormányzatok részesülhetnek, amelyek vállalják, hogy a támogatással e mozik digitális vetítésre történő átállításának műszaki, technikai feltételeit biztosítják

A *helyi önkormányzati hivatásos tűzoltóságok támogatása* 2012. évtől megszűnik a IX. fejezetben. A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII törvény 84.§-a szerint ugyanis 2012. január 1. napjával a hivatásos önkormányzati tűzoltóságok állami tűzoltósággá alakulnak át. Ettől az időponttól a hivatásos önkormányzati tűzoltóság működtetését és fenntartását szolgáló, a hivatásos önkormányzati tűzoltóságok használatában lévő, és a tűzoltósági feladatok elvégzéséhez szükséges önkormányzati vagyon is térítésmentesen az állam tulajdonába kerül. Mindezzel összhangban módosításra kerültek a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény érintett rendelkezései is. E szerint a hivatásos tűzoltóság a hivatásos katasztrófavédelmi szerv helyi szerve. Így költségvetési támogatása – a 2011. évi előirányzat teljes összege 35,1 milliárd forint – a Belügyminisztérium fejezetbe került átadásra.

Az állami tűzoltóságok mellett – önkéntes jelleggel – továbbra is működhetnek önkormányzati tűzoltóságok. E szervezetek költségvetési támogatása is a Belügyminisztérium fejezetben található meg. A működéshez, fejlesztéshez igénybe vehető hozzájárulás feltételei, szabályai a 2012. évi költségvetési törvényjavaslat 39.§ (12) bekezdésében található.

A **globális** – a helyi önkormányzatok működését általánosságban segítő, a költségvetés 3. melléklet 1-8. jogcímeit magában foglaló – **normatív állami hozzájárulások** szerkezete követi a 2011. évi finanszírozási konstrukciót.

A **települési önkormányzatok üzemeltetési, igazgatási, sport- és kulturális feladatai** jogcím keretében 2011. évhez képest 12,4 milliárd forinttal több, 44,6 milliárd forint segíti a feladatok ellátását 2012-ben. A lakhelyen maradó személyi jövedelemadó csökkenéséből következően – mintegy „forráscsereként” – nő ez az előirányzat 38,4%-kal. E növekmény nemcsak egyszerűen helyettesíti az elmaradt személyi jövedelemadó bevételt, hanem lakosságszám arányosan elosztottan egyfajta jövedelemkiegyenlítő funkciót is ellát. Emellett a 2011. évi 3,6 millió forint minimum összeg 3,8 millió forintra emelése a kistéleplések feladatellátását segíti.

A korábbi (*Megyei*), **fővárosi önkormányzatok igazgatási, sport és kulturális feladatai** jogcím átalakul, mind tartalmában, mind címében megváltozik. A megyei fenntartású intézmények és feladatok 2012. január 1-től történő állami átvállalása miatt e jogcímen csak a fővárosi önkormányzat vehet igénybe támogatást 955,5 millió forint összegben. A megyéket 2011. évben megillető 6,0 milliárd forint átadásra kerül a költségvetés megfelelő központi fejezetébe a parlamenti szakaszban.

A többcélú kistérségi társulások támogatása

2012. évben alapvetően változatlan feltételrendszer mellett igényelhetik a többcélú kistérségi társulások az egyes közszolgáltatási feladatok ellátása után járó támogatásokat. A 2012. évi előirányzat az ellátott feladatok bővülése miatt a 2011. évi előirányzathoz képest 0,8 milliárd forinttal magasabb. A közel 31,8 milliárd forint – az egyes feladatokhoz kapcsolódó fajlagos összegek csökkenése mellett – 2012. évben is segíti a többcélú kistérségi társulások feladatellátását. A javaslat a többcélú kistérségi társulások közoktatási jogcímei esetében a – normatív állami hozzájárulásokkal összhangban – is csak 2012. december 31-éig állapítja meg a kiegészítő állami támogatások összegét.

4. cím

Központosított előirányzatok

2012-ben változatlan forrással és szabályozás mellett működik tovább a **lakossági közműfejlesztés támogatása, a lakossági víz- és csatornaszolgáltatás támogatása, a kompok, révek fenntartásának, felújításának támogatása, a határátkelőhelyek fenntartásának támogatása, az ózdi martinsalak felhasználása miatt kárt szenvedett lakóépületek tulajdonosainak kártalanítása, a helyi közösségi közlekedés támogatása, a Széll Kálmán tér felújításának, a térség tömegközlekedési kapcsolatai, Káposztásmegyer vasúti és egyéb fővárosi közösségi közlekedés fejlesztésének támogatása, a belterületi utak szilárd burkolattal való ellátása, az egy és két számjegyű országos főközlekedési utak fővárosi**

szakaszai karbantartásának támogatása, és a római parti árvízvédelmi védmű megvalósításának támogatása.

Az egyes ágazati részeknél leírtakon túlmenően a központosított előirányzatokat érintően az alábbi változások történtek.

A helyi szervezési intézkedésekhez kapcsolódó többletkiadások támogatása 6 800,0 millió forint előirányzata – mely a 2011. évihez képest 1 400,0 millió forinttal magasabb – szolgál a helyi önkormányzatok és a többcélú kistérségi társulások létszámcökkentési döntései többletkiadásainak támogatására. (Az előirányzat 2 500,0 millió forinttal növekedett, de ebből az összegből 1 100,0 millió forint megyei önkormányzatokat megillető összeg átcsoportosításra került a megyei forrásokat tartalmazó külön sorra, abból a célból, hogy a parlamenti szakaszban a költségvetés megfelelő fejezetébe kerüljön majd.) Az előirányzat a Prémium Évek Programhoz kapcsolódó kifizetésekre, illetve az önkormányzati létszámcökkentésekkel összefüggő korábbi évből adódó kötelezettségvállalásokra is fedezetet nyújt. A támogatás igénybevételének részletes feltételeit a helyi önkormányzatokért felelős miniszter – az államháztartásért felelős miniszter véleményének kikérésével – 2012. február 29-éig rendeletben szabályozza.

Az önkormányzatok és társulásaik európai uniós fejlesztési pályázatait saját forrás kiegészítésének támogatására 2012. évben 12 650,0 millió forint előirányzat áll rendelkezésre, mely a 2011. évihez képest 2 050,0 millió forinttal magasabb. A 2011. évhez képest nem változott a támogatandó beruházások köre, mely elsősorban az uniós derogációs kötelezettségekkel összefüggő fejlesztéseket szolgálja. 2012. évben kiemelt jelentőséggel bírnak az egészséges ivóvíz biztosításával összefüggő, valamint a szennyvízelvezetéssel és -kezeléssel kapcsolatos projektek. Az előbbire – Magyarország európai uniós derogációs kötelezettségének határidőben történő megvalósítása érdekében – ígérvény is adható.

Változást jelent az alanyi jogosultak körében, hogy 2012-től már a nem jogi személyiségű – önkormányzatok közötti – társulások is igényelhetnek támogatást, kizárólag az uniós támogatási szerződésben kedvezményezettként feltüntetett, valamint az elmaradottsági szempontoknak is megfelelő tagjaik által biztosítani szükséges saját forrás után.

Kivételt továbbra is az ivóvízminőség-javító beruházásban részt vevő pályázók képeznek, amelyek hátrányos helyzetre tekintet nélkül jogosultak támogatás igénybevételére.

A törvényjavaslat felhatalmazza a helyi önkormányzatokért felelős minisztert, hogy az érintett miniszterek egyetértésével 2012. február 29-ig rendeletben állapítsa meg a támogatás igénylésének, felhasználásának feltételeit.

Az önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatása előirányzat keretében a társult formában működtetett, kötelező önkormányzati feladatot ellátó intézmények fejlesztése, felújítása mellett 2011-ben új támogatási cél volt a települési önkormányzatok, illetve a többcélú kistérségi társulások tulajdonában, fenntartásában lévő iskolai és utánpótlás-sport infrastruktúra fejlesztése, felújítása. 2012. évben a jogcímek köre tovább bővül a közbiztonság növelését szolgáló fejlesztések megvalósulásának támogatásával. Ezen önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztésekre a költségvetési törvényjavaslat 5 500,0 millió forintot biztosít. A helyi önkormányzatokért felelős miniszter - az érintett miniszterek véleményének kikérésével - 2012. február 29-éig rendeletben szabályozza a támogatások igénylésének, döntési rendszerének, folyósításának, felhasználásának, elszámolásának és ellenőrzésének részletes feltételeit.

A **2011. évről áthúzódó bérkompenzáció támogatása** előirányzaton 1250,0 millió forint áll rendelkezésre a települési önkormányzati intézményrendszerben foglalkoztatottak 2011. december havi keresete után járó bérkompenzációjának támogatására. (Az eredetileg 1 400,0 millió forint előirányzathból 150,0 millió forint megyei önkormányzatokat megillető összeg átcsoportosításra került a megyei forrásokot tartalmazó külön sorra.) A támogatás a települési önkormányzatokat a költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2011. évi kompenzációjáról szóló 352/2010. (XII. 30.) Korm. rendeletben foglaltak szerint illeti meg.

A 2012. évtől megszűnik a **belterületi belvízrendezési célok támogatása** és a **helyi önkormányzatok fejlesztési célú kiegészítő támogatása**.

5. cím

A helyi önkormányzatok kiegészítő támogatása

Az **önkormányzati fejezeti tartalék** szabályait a 6. melléklet és a 32. § (4)-(5) és 33. § (3) bekezdése tartalmazza, előirányzata 1 656,0 millió forint.

A tartalék az Országgyűlés által a helyi önkormányzatok számára jóváhagyott támogatások önkormányzati alrendszeren belül történő felhasználására szolgál. Ezért a mintegy 1,7 milliárd forint összegű előirányzatot növeli/csökkenti az önkormányzatok évközi normatív hozzájárulásai és támogatásai lemondása, pótigénylése, valamint az év végi elszámolásának egyenlege, illetve az ezekhez kapcsolódóan megfizetett igénybevételi, kiegészítő és késedelmi kamat összege.

A belügyminiszter felhatalmazást kap arra, hogy a tartalék és a központosított előirányzatok, az egyes szociális feladatok támogatása, a címzett és céltámogatások, a vis maior támogatás, az önhibájukon kívül hátrányos helyzetben lévő önkormányzatok támogatása, valamint a tartósan fizetéképtelen helyzetbe került helyi önkormányzatok támogatása között átcsoportosítást hajtson végre.

Az önhibájukon kívül hátrányos helyzetben lévő önkormányzatok támogatásának előirányzata 2012-ben 23 137,7 millió forint.

A támogatás a működési forráshiányos önkormányzatok kötelező feladatainak ellátását, működőképességének fenntartását szolgálja. A támogatás feltételrendszere a 2011. évre jelentősen megváltozott, azonban 2012-ben az előző évhez képest a szabályok alapjaiban már nem módosulnak.

A támogatás igénylésének, felhasználásának részletes szabályairól a helyi önkormányzatokért felelős miniszter az államháztartásért felelős miniszter egyetértésével 2012. február 29-éig rendeletet alkot.

A benyújtott kérelmekről a helyi önkormányzatokért felelős miniszter és az államháztartásért felelős miniszter együtt dönt a helyi önkormányzatokért felelős minisztérium által működtetett bizottság javaslata alapján. Formája lehet visszatérítendő és vissza nem térítendő, valamint célhoz, feladathoz kötött.

Az önhibájukon kívül hátrányos helyzetben lévő önkormányzatok támogatása (ÖNHKI) 8 milliárd forinttal, az önkormányzati fejezeti tartalék pedig több mint 3 milliárd forinttal csökkenthető 2012-ben. Ennek oka egyrészt, hogy a megyei intézmények fenntartását jövőre az állam átveszi, ezért az ÖNHKI-t már nem terheli a megyei intézmények működési forráshiányának finanszírozásához szükséges összeg. Mérsékelhetők az említett előirányzatok azért is, mert 2012-ben tovább javul egyes normatív hozzájárulásoknak a valós feladatellátási szinthez történő közelítése, csökkentve ezáltal a fejezeti tartalék – más jogcímekre történő átcsoportosításával járó – felhasználását.

A tartósan fizetésektelen helyzetbe került helyi önkormányzatok támogatása igénybevételének feltételei alapvetően nem módosulnak. Előirányzata 100,0 millió forint.

Az ezen a címen felhasználható összeg a tartósan fizetésektelen helyzetbe került helyi önkormányzatok adósságrendezésére irányuló hitelfelvételének visszerthes kamattámogatására, valamint a pénzügyi gondnok díjára igényelhető. Az adósságrendezési eljárásban közreműködő pénzügyi gondnok díja legalább 800 ezer forint, legfeljebb 3 millió forint lehet.

Az adósságrendezési törvény 2011. évi módosítása eredményeként 2011 júliusától bevezetésre került, hogy a reorganizációs hitel kamattámogatásának igénybevételéhez a helyi önkormányzatokért felelős miniszter ígérvényt adhat.

8., 9., 10. címek

A helyi önkormányzatok fejlesztési célú állami támogatásai

A fejlesztési támogatások alakulása

millió forint

Megnevezés	2011. évi irányszám	2012. évi bázis	2012. évi irányszám	Változás (2012. évi irányszám/2012. évi bázis)	
				%-ban	összegben
Címzett és céltámogatás	350,0	350,0	350,0	100,0	0,0
Vis maior támogatás	8 000,0	8 000,0	8 000,0	100,0	0,0
Budapesti 4-es metróvonal építésének támogatása	27 680,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Fejlesztési központosított előirányzatok	29 112,8	26 362,8	26 950,0	102,2	587,2
Fejlesztési támogatások összesen	65 142,8	34 712,8	35 300,0	101,7	587,2

2012. évben *címzett* támogatással továbbra sem indul új beruházás, a költségvetési törvényjavaslat ugyanakkor biztosítja a fedezetet a korábbi évek kötelezettségvállalásainak, illetve maradványainak kifizetéséhez. A *céltámogatással* újonnan induló fejlesztésekhez 200 millió forintot biztosít a költségvetés, amelyről központi szinten születik döntés. A céltámogatás működő kórházak és szakrendelők bizonyos egészségügyi gép-, műszer beszerzéseire fordítható.

Cél- és címzett támogatások

		<i>milliárd forint</i>		
		2010	2011	2012
1.	Előző években vállalt kötelezettségek az adott évekre (2011-2012)		0,1	0,0
2.	Zárszámadás szerinti maradvány (2010)	0,29		
2/a.	ebből: várható felhasználás (2011-2012)		0,09	
3.	Tárgyévi előirányzat várható felhasználása tárgyévben (2011-2012)		0,08	0,0
4.	2011. évi előirányzat maradvány várható felhasználása (2012)			0,09
5.	Pénzügyi átütemezés kérése miatt várható maradvány-felhasználás (2012)			0,06
6.	Új induló céltámogatás		0,18	0,2
7.	Összes várható felhasználás (2/a+3+4+5+6)		0,35	0,35

A *vis maior támogatás* előirányzata 2012-ben – az előző évhez hasonlóan – 8 000,0 millió forint, mely váratlan és rendkívüli események kezelésére szolgál. A támogatás vonatkozásában rendszerjellegű változás nem várható. Az önkormányzatoknál felmerült indokolt és igazolt védekezési költségek egy összegben kerülnek megtérítésre, a helyreállításokhoz kapcsolódó támogatás – a közpénzek hatékonyabb, átláthatóbb felhasználását szem előtt tartva – teljesítésarányosan kerül kifizetésre. Tekintettel arra, hogy 2011. évi szabályozás általános érvénnyel került kialakításra, biztosítva a vis maior helyzetek folyamatos kezelését, így 2012-ben nincs új rendeletalkotási kötelezettség e területen.

Az azonos feladathoz kapcsolódó támogatások egy helyre koncentrációja, valamint az átláthatóság érdekében 2012-től a *budapesti 4-es – Budapest Kelenföldi pályaudvar-Bosnyák tér közötti – metróvonal megépítésének támogatását* teljes egészében az Unió fejlesztések fejezet tartalmazza. A IX. fejezetből ide kerül tehát átcsoportosításra a hazai forrásból megvalósuló projektrész támogatása is.

A helyi önkormányzatok bevételeinek és kiadásainak összetétele

A helyi önkormányzatok 2012. első negyedévében – a költségvetési törvényben foglaltakat alapul véve – fogadják el költségvetésüket. A normatívan képződő állami hozzájárulásoknál és támogatásoknál, valamint a helyben maradó személyi jövedelemadónál – mint a központi költségvetési kapcsolatokból származó forrásoknál – nem térhetnek el a törvénytől. A saját, valamint a további átengedett bevételeknél, az átvételre kerülő pénzeszközöknél és a hiteleknel a helyi tervező munka alapozza meg az irányszámokat. Természetesen ez utóbbi bevételi forrásokra is készülnek központi prognózisok. A mindezeket tükröző bevételi és kiadási struktúrát tartalmazzák a következő táblázatok.

A helyi önkormányzatok bevételei főbb csoportonként

Bevételek	2011. évi irányszám	2012. évi irányszám	2012. évi irányszám/ 2011. évi irányszám	2011. évi irányszám	2012. évi irányszám
	milliárd forintban		változás %-ban	megoszlás %-ban	
Saját folyó bevételek	1 122,3	1 122,2	100,0	30,9	29,7
Ebből: Helyi adók	610,5	610,0	99,9	16,8	16,2
Illetékek	41,6	12,4	29,8	1,1	0,3
Átengedett bevételek	199,5	187,2	93,8	5,5	5,0
Ebből: Személyi jövedelemadó	126,4	113,1	89,5	3,5	3,0
Támogatásértékű működési bevétel	459,3	490,0	106,7	12,6	13,0
Ebből: Egészségbiztosítási Alaptól átvett pénzeszközök	334	339,5	101,6	9,2	9,0
Saját felhalmozási és tőke jellegű bevételek	96,8	101,3	104,6	2,7	2,7
Támogatásértékű felhalmozási bevétel, EU támogatásokkal együtt	232,9	274,5	117,9	6,4	7,3
Állami hozzájárulások és támogatások	1022,2	1027,4	100,5	28,2	27,2
Finanszírozási műveletek nélküli bevételek összesen	3 133,0	3 202,6	102,2	86,3	84,9
Finanszírozási műveletek bevételei	496,0	570,0	114,9	13,7	15,1
Tárgyévi bevételek összesen	3 629,0	3 772,6	104,0	100,0	100,0

A több mint 3 770 milliárd forint tárgyévi bevétel 4%-kal haladja meg az előző évit.

A központi költségvetési kapcsolatokból származó források – az állami hozzájárulások és támogatások, valamint a két évvel megelőző időszak jövedelmi és adózási viszonyait reprezentáló helyben maradó személyi jövedelemadó együttes – súlya 1,5%ponttal csökken a 2011. évihez képest, így 2012-ben a bevételi források 30,2%-át képviselik.

A támogatásértékű működési bevételek 6,7%-kal növekedhetnek azzal összefüggésben, hogy a Start Munka Program keretében az önkormányzatok jövőre – a 2011. évben hatályos módszerhez hasonlóan – a Munkaerőpiaci Alapból pályázat formájában több forráshoz juthatnak, amennyiben vállalják a közfoglalkoztatás megszervezését.

Az Egészségbiztosítási Alaptól átvett pénzeszközök 2012-ben 9%-ot reprezentálnak, ami közel azonos részarányt képvisel, mint a 2011. évben.

A saját folyó bevételek súlya közel 30%. Ezen belül:

A 2012. évi illetékbevétel 12,4 milliárd forint, amely a 2011. évi irányszámhoz képest 70,2%-os csökkenést mutat. Ennek oka, hogy a 2012. január 1-től az állami fenntartásába kerülő megyei önkormányzati intézményekhez kapcsolódó állami támogatásokon túl a korábban a megyei önkormányzatokat megillető illetékbevétel is állami bevétellé alakul át.

A helyi adók 2012. évi előirányzata 610 milliárd forint, amely közel azonos szintű a 2011. évvel.

Az ingatlanokat terhelő helyi adók (építményadó, telekadó, magánszemély kommunális adója, együttesen a helyi adók 17,2%-a) esetében 6 milliárd forint bevétel növekedés várható a 2011. évi irányszámhoz képest, amely – tekintettel arra, hogy rendkívüli hatásra nem lehet számítani – megfelel az adónemek sok éves adatai szerinti tendenciának. A helyi ingatlanadókból így összességében a 2011. évi irányszámhoz, (99 milliárd forinthez) képest 105 milliárd forintra teljesül.

A 2012. évben a helyi iparüzési adóbevételre a 2011. évi várható bevétel bázisán a makrogazdasági paraméterek – ezen belül legfőképp a gazdasági növekedés és a fogyasztói árszínvonal – változása gyakorol hatást, hiszen a jogszabályi környezet változása érdemben nem befolyásolja a bevételt. A 2011. évi várható iparüzési adóbevételre természetesen kihat az, hogy a gazdasági válság miatt mérsékelt májusi iparüzési adó befizetés történt, amelyet csak év végén kompenzálhat a tárgyévi eredményhez igazodó feltöltés. E hatások együttes eredőjeként 2011. évben 475 milliárd forint adóbevétel várható. Ennek megfelelően az iparüzési adóbevételként 2012-ben 498,5 milliárd forint tervezhető, ami 6,5 milliárd forinttal marad el a 2011. évi irányszámtól (505 milliárd forint).

A gépjárműadó adónem esetében – figyelemmel a 2011. évi várható bevételre és arra, hogy a gépjárműadóban bevételváltozást generáló változás nem lesz – a 2011. évi irányszámot szerény mértékben meghaladó, 74 milliárd forint bevétel várható.

A termőföld bérbeadásából származó jövedelemadónál a stagnáló bevételi tendenciának megfelelő bevétel tervezhető. Talajterhelési díj esetében pedig – szintén a 2011. évi várható bevétellel azonos mértéken – 1,1 milliárd forint bevétel származhat.

Helyi adók

Megnevezés	millió forint	
	2011. évi irányszám	2012. évi irányszám
Helyi adó	610 500	610 000
építményadó	77 500	82 500
telekadó	11 000	11 500
magánszemély kommunális adója	10 500	11 000
iparüzési adó	505 000	498 500
tartózkodás utáni idegenforgalmi adó	6 500	6 500
Gépjárműadó	73 000	74 000
Termőföld bérbeadásából származó jövedelem adója	100	100
Talajterhelési díj	1 100	1 100

A támogatásértékű bevételek az Európai Unió forrásokkal együtt mintegy 274,5 milliárd forintot, a tárgyévi bevételeken belül az előző évinél közel 1,0%-kal nagyobb, 7,3%-ot képviselnek.

A helyi önkormányzatok kiadásai főbb csoportonként

Kiadások	2011. évi irányszám	2012. évi irányszám	2012. évi irányszám/ 2011. évi irányszám	2011. évi irányszám	2012. évi irányszám
	milliárd forintban		változás %-ban	megoszlás %-ban	
Folyó (működési) kiadások összesen	2 574,5	2 719,5	105,6	76,4	77,3
Ebből:					
Személyi juttatások	1 034,8	1 037,4	100,3	30,7	29,5
Társadalombiztosítási és munkaadói járulékok, egészségügyi hozzájárulás	265,1	262,4	99,0	7,9	7,5
Dologi kiadások	996,2	1 057,8	106,2	29,6	30,1
Működési célú pénzeszköz átadás	115,9	151,0	130,3	3,4	4,3
Társadalom és szociálpolitikai juttatások	162,5	210,9	129,8	4,8	6,0
Felhalmozási és tőke jellegű kiadások	668,5	633,1	94,7	19,9	18,0
Finanszírozási műveletek nélküli kiadások összesen	3 243,0	3 352,6	103,4	96,3	95,3
Finanszírozási műveletek kiadásai	126,0	165,0	131,0	3,8	4,7
Tárgyévi kiadások összesen	3 369,0	3 517,6	104,4	100,0	100,0

A folyó (működési) kiadások az önkormányzati összes kiadások 77,3%-át adják. Ezen belül a személyi juttatások és járulékaik összege az előző évvel közel azonos.

A felhalmozási és tőke jellegű kiadások mintegy 35 milliárd forinttal mérséklődnek a 2011. évi irányszámhoz képest, s így 2012-ben a tárgyévi kiadásokon belüli részarányuk is 1,9%ponttal alacsonyabb (18%). Ennek oka főként a budapesti 4-es metróvonal építésének támogatása előirányzat immár XIX. Uniós fejlesztések fejezetben – a második szakasz elhalasztása miatt – megjelenő mérsékeltebb összegű (4 milliárd forint) támogatása.

A társadalom- és szociálpolitikai juttatások 2012. évi irányszáma 48,4 milliárd forinttal magasabb a 2011. évihez képest. Ezt alapvetően két tényező befolyásolja, egyrészt az új típusú lakásfenntartási támogatás bevezetése, másrészt a foglalkoztatást helyettesítő

támogatás, a rendszeres szociális segély és az egyéb ellátások létszámbővülése miatti többlettámogatás is itt kerül kimutatásra.

Budapest, 2011. október ...

Dr. Pintér Sándor
belügyminiszter

Dr. Matolcsy György
nemzetgazdasági miniszter